

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمي جریده

فوق العاده ګڼه

تعدیل و ایزاد در برخی از مواد قانون تحصیلات عالی ملکی

تاریخ نشر: (۱۱) حمل سال ۱۳۹۷ هـ.ش نمبر مسلسل: (۱۲۹۷)

فرمان تقنینی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد توشیح تعدیل و ایزاد در برخی از مواد قانون تحصیلات عالی ملکی

شماره: (۲۵۷)

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

ماده اول:

به تاسی از احکام جزء ۱۶ ماده شصت و چهارم و ماده هفتاد ونهم قانون اساسی افغانستان، تعدیل برخی از مواد قانون تحصیلات عالی ملکی را که به اساس مصوبه شماره (۱۹) مؤرخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان به داخل (۳) ماده تصویب گردیده است، توشیح می دارم.

ماده دوم:

وزیر عدلیه و وزیر دولت در امور پارلمانی موظف اند، تعدیل یاد شده و این فرمان را در خلال مدت (۳۰) روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملی، به آن شورا تقدیم نمایند.

ماده سوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با مصوبه کابینه جمهوری اسلامی افغانستان و متن تعدیل و ایزاد مذکور، در جریده رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

مصوبه

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان در مورد طرح تعدیل و ایزاد در برخی از مواد قانون تحصیلات
عالی ملکی

شماره: (۱۹)

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

به تاسی از حکم ماده هفتاد ونهم قانون اساسی افغانستان، طرح تعدیل و ایزاد در برخی از مواد قانون تحصیلات عالی ملکی به داخل (۳) ماده در جلسه مؤرخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان تصویب گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

تعدیل و ایزاد در برخی از مواد قانون تحصیلات عالی ملکی

ماده اول:

جزء ۲ ماده چهارم، جزء ۴ ماده ششم، موا دوازدهم، چهاردهم، بیست و نهم، سی و ششم، سی و هفتم، سی و هشتم، چهل و یکم، چهل و سوم، چهل و پنجم، چهل و ششم، چهل و نهم، پنجاه و یکم و شصت و نهم قانون تحصیلات عالی ملکی منتشره جریده رسمی شماره (۱۱۹۵) سال ۱۳۹۴ و تعدیل، ایزاد و حذف برخی از مواد قانون مذکور منتشره جریده رسمی شماره (۱۲۶۵) سال ۱۳۹۶ ذیلاً تعدیل گردد:

وظایف و مکلفیت های وزارت تحصیلات عالی

۱- ماده چهارم.

۲- صدور جواز تأسیس مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی به اشخاص حقیقی و حکمی داخل و خارجی و الغای آن مطابق احکام اسناد تقنینی.

وظایف و صلاحیت های شورای عالی

۲- ماده ششم:

۴- تأیید پیشنهاد تأسیس، توسعه، تجزیه، الحاق ادغام یا الغای مؤسسات تحصیلات عالی، پوهنخی ها و دیپارتمنت ها.

بست های اکادمیک

۳- ماده دوازدهم:

بست های اکادمیک در مؤسسه تحصیلات عالی:

۱- بست اکادمیک اعضای کادر علمی.

۲- بست های ریاست و معاونیت های علمی و محصلان مؤسسه تحصیلی.

۳- بست های ریاست ها و معاونیت های پوهنخی ها.

۴- بست های آمریت های دیپارتمنت ها.

۵- بست های مسؤولان ادارات مرکز انسجام تحقیقات علمی، رؤسای شفاخانه های کادری مؤسسات تحصیلات عالی، انسجام امور استادان، مراکز علمی و فرهنگی، مرکز ارتقای کیفیت، برنامه های ماستری و دوکتورا و آمریت مجله های علمی.

تطبیق نصاب درسی

۴- ماده چهاردهم:

مؤسسه تحصیلات عالی، نصاب درسی خود را بعد از فیصله دیپارتمنت، تائید شورای علمی پوهنخی، شورای علمی مؤسسه مربوط و منظوری معینیت امور علمی وزارت تحصیلات عالی، تطبیق می نماید.

دیپارتمنت

۵- ماده بیست و نهم:

(۱) دیپارتمنت، دارای آمر و اعضای کادر علمی می باشد. آمر دیپارتمنت از میان اعضای کادر علمی که دارای رتبه علمی حداقل پوهنمل و سند تحصیلی ماستری باشد، به صورت آزاد، سری و مستقیم برای مدت سه سال انتخاب می گردد و صرف برای یک دوره دیگر کاندید شده می تواند.

(۲) هرگاه عضو کادر علمی دارای شرایط مندرج فقره (۱) این ماده در دیپارتمنت موجود نباشد. آمر دیپارتمنت از جمله اعضای کادر علمی دارای رتبه علمی پوهنیار انتخاب می گردد.

وظایف و صلاحیت های اعضای کادر علمی

۶- ماده سی و ششم:

(۱) اعضای کادر علمی (معاون استاد) دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشند:

- ۱- اشتراک در تدریس تحت نظر استاد.
- ۲- رهنمایی تطبیقات، تمرینات و اجرای کار های علمی.
- ۳- رهنمایی محصلان در تهیه مونوگراف ها، پروژه های دیپلوم، سیمینارها و کنفرانس های علمی.
- ۴- اشتراک فعال در کمیته ها، سهم گیری در امور اکادمیک و امور عرضه خدمات پوهنخی و مؤسسه تحصیلی مربوط.
- ۵- اجرای تحقیقات و ترجمه در موضوعاتی که از طرف استاد رهنا تعیین و مورد تائید دیپارتمنت، پوهنخی یا مؤسسه تحصیلی مربوط قرار گرفته باشد.
- ۶- ارتقای سطح دانش در رشته مربوط.
- ۷- داشتن سلوک عالی و تأمین روابط حسنه بر مبنای ارزش های پذیرفته شده در محیط اکادمیک.
- ۸- رعایت و تطبیق احکام این قانون، مقررات و سایر اسناد تقنینی نافذ در ساحة وظایف محوله.
- ۹- انجام سایر وظایف محوله طبق لایحه مربوط.

(۲) اعضای کادر علمی (استاد) دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشند:

- ۱- رهنمایی در آموزش و تحقیق معاون استاد، تدریس و ارزیابی کار محصلان.
- ۲- ارزیابی و ابراز نظر در مورد آثار علمی اعضای کادر علمی.
- ۳- اشتراک فعال در کمیته ها و سهم گیری در امور اکادمیک و عرضه خدمات دیپارتمنت ها، پوهنخی ها و مؤسسه تحصیلی مربوط.
- ۴- تهیه و ترتیب مواد درسی (کتاب درسی، کتاب ممد درسی، لکچر، لکچرنوت و سایر مواد نیاز جزوه درسی).
- ۵- اجرای تحقیقات علمی، ترجمه و تألیفات آثار علمی در موضوعاتی که از طرف دیپارتمنت، پوهنخی یا مؤسسه تحصیلی مربوط به وی سپرده می شود.
- ۶- اشتراک فعال در بهبود و ارتقای کیفیت تحصیل در مؤسسه تحصیلی مربوط.
- ۷- داشتن سلوک عالی و تأمین روابط حسنه بر مبنای ارزش های پذیرفته شده در محیط اکادمیک.
- ۸- رعایت و تطبیق احکام این قانون، مقررات و سایر اسناد تقنینی نافذ در ساحة وظایف محوله.
- ۹- انجام سایر وظایف محوله طبق لایحه مربوط.

(۳) استاد دارای رتبه علمی پوهاند علاوه بر وظایف و صلاحیت های مندرج فقره (۲) این ماده، مکلف به ایراد یک کنفرانس علمی و نشر یک مقاله علمی در نشریه های معتبر بین المللی یا دو مقاله در نشریه معتبر داخلی در سال می باشد.

(۴) مکلفیت مربوط به حاضری اعضای کادر علمی توسط لایحه جداگانه تنظیم می گردد.

شرایط پذیرش پوهنیار

۷- ماده سی و هفتم:

(۱) شخصی به حیث پوهنیار پذیرفته می شود که واجد شرایط ذیل باشد:

۱- داشتن سند تحصیلی ماستری از برنامه حضوری مؤسسات تحصیلات عالی دولتی. اسناد تحصیلی ماستری فارغان مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی داخل کشور زمانی پذیرفته می شود که مؤسسه مذکور اعتبار اکادمیک را از وزارت تحصیلات عالی کسب نموده باشد.

۲- عدم تجاوز سن از سی و پنج (۳۵) سال در مؤسسات تحصیلات عالی دولتی.

۳- رایه سند موفقیت از امتحان در یکی از زبان های معتبر بین المللی.

۴- سپری نمودن مؤفانۀ امتحان شمول طبق لایحه مربوط.

۵- رایه مؤفانه کنفرانس علمی در محضر استادان و هیئت ژوری طبق لایحه مربوط.

۶- داشتن حداقل هشتاد فیصد اوسط نمرات دوره تحصیل ماستری و حداقل هفتاد فیصد اوسط نمرات دوره تحصیل لیسانس و بیش از یک مرتبه مشروط نبودن در جریان تحصیل در داخل کشور. برای فارغان مؤسسات تحصیلات عالی خارج از کشور، در صورت عدم تکمیل فیصدی تعیین شده نمرات، اوسط نمرات داوطلب سویه تحصیلی ماستری و لیسانس باید به معیارهای کشور مربوط، حایز (Grade B) یا بالاتر از آن بوده و بیش از یک مرتبه در جریان تحصیل مشروط نباشد.

۷- داشتن تسلسل رشتوی و تشابه شصت فیصد مضامین تخصصی.

۸- عدم محکومیت به جرایم اخلاقی و جنایت.

۹- داشتن صحت و سلامت جسمانی و روانی.

۱۰- نداشتن مصروفیت در سایر ادارات و مراجع.

(۲) اشخاصی که دارای سند تحصیلی PharmD و DMD، MD، DVM از برنامه های حضوری مؤسسات تحصیلات عالی دولتی باشند با نظر داشت شرایط مندرج اجرای ۲ الی ۱۰ فقره (۱) این ماده به حیث پوهنیار پذیرفته می شوند. اسناد از برنامه حضوری مؤسسه تحصیلی خصوصی خارجی از کشور زمانی پذیرفته می شود که مؤسسه مذکور دارای اعتبار اکادمیک در کشور مربوط باشد.

(۳) حین تقرر اعضای کادر علمی به کاندیدان دارای سند تحصیلی دو کشور در برابر سند تحصیلی ماستری و سند تحصیلی ماستری در برابر سند تحصیلی لیسانس حق اولویت داده می شود.

(۴) اشخاص دارای سند تحصیلی لیسانس از برنامه های حضوری مؤسسات تحصیلات عالی دولتی در صورتی در کادر علمی مقرر شده می توانند که کاندیدان دارای سند تحصیلی دوکتورا یا ماستری برای تقرر در بست مورد نظر موجود نباشد.

(۵) اشخاص دارای سند تحصیلی لیسانس با داشتن حداقل هفتاد و پنج فیصد اوسط نمرات و نداشتن بیش از یک مرتبه مشروطی در جریان تحصیل به حیث نامزد پوهنیار مقرر شده می توانند. دوره نامزدی پوهنیار حداکثر شش سال می باشد.

(۶) نامزد پوهنیار مستحق هفتاد و پنج فیصد معاش رتبه علمی پوهنیار می باشد.

(۷) نامزد پوهنیار بعد از اخذ سند تحصیلی ماستری و طی مراحل قانونی آن به رتبه علمی پوهنیار ارتقاء می نماید.

(۸) وزارت تحصیلات عالی، اشخاص مندرج فقره (۵) این ماده را الی مدت چهار سال اعتبار از تاریخ انفاذ این تعدیل در مؤسسات تحصیلات عالی دولتی پذیرفته می تواند.

شرایط پذیرش پوهنمل

۸- ماده سی و هشتم:

شخصی به حیث پوهنمل پذیرفته می شود که واجد شرایط ذیل باشد:

- ۱- داشتن سند تحصیلی دکتورا (PhD) از برنامه حضوری مؤسسه تحصیلات عالی دولتی.
- ۲- سند تحصیلی دکتورا (PhD) حضوری مؤسسه تحصیلی خصوصی خارج از کشور زمانی پذیرفته می شود که مؤسسه مذکور دارای اعتبار اکادمیک در کشور مربوط باشد.
- ۳- تسلط کامل بر یکی از زبان های معتبر بین المللی یا سپری نمودن مؤفانۀ امتحان در یکی از زبان های مذکور.
- ۴- عدم تجاوز سن از چهل و پنج (۴۵) سال در مؤسسات تحصیلات عالی دولتی.
- ۵- داشتن تسلسل رشتوی و تشابه شصت فیصد مضامین تخصصی.
- ۶- رایۀ مؤفانۀ کنفرانس علمی در محضر استادان و هیئت ژوری، طبق لایحه مربوط.
- ۷- اخذ امتحان رقابتی در صورت تعدد داوطلبان.
- ۸- عدم محکومیت به جرایم اخلاقی و جنایت.
- ۹- داشتن صحت و سلامت جسمانی و روانی.
- ۱۰- نداشتن مصروفیت در سایر ادارات و مراجع.

تثبیت رتب علمی

۹- ماده چهل و یکم:

(۱) اعضای کادر علمی دارای رتب علمی پوهیالی و پوهنیار که به اخذ سند تحصیلی ماستری و دوکتورا نایل می شوند و اسناد تحصیلی یاد شده در زمان تقرر آنها مورد استفاده قرار نگرفته، رتب علمی آنها قرار ذیل تثبیت می گردد:

۱- آنده اعضای کادر علمی که قبل از کسب سند تحصیلی ماستری، پوهیالی باشند به رتبۀ علمی پوهنیار تثبیت رتبه می گردند.

۲- آنده اعضای کادر علمی که قبل از کسب سند تحصیلی دوکتورا، پوهیالی یا پوهنیار باشند به رتیۀ علمی پوهنمل تثبیت رتبه می گردند.

۳- تیزس اعضای کادر علمی که به تثبیت رتب علمی طبق اجزای ۱ و ۲ این فقره نایل می شوند، منحیث اثر اصلی در ترفیعات علمی قابل محاسبه نمی باشد.

- (۲) تیزس دومی ماستری و دوکتورا صرف منحیث اثر فرعی در ترفیعات علمی قابل محاسبه می باشد.
- (۳) اسناد تحصیلی ماستری و دوکتورا (PhD) مندرج اجزای ۱ و ۲ فقره (۱) این ماده از برنامه های حضوری مؤسسات تحصیلات عالی دولتی پذیرفته می شود.
- (۴) اسناد تحصیلی ماستری و دوکتورا (PhD) مندرج اجزای ۱ و ۲ فقره (۱) این ماده از برنامه های حضوری مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی داخل کشور زمانی پذیرفته می شود که مؤسسه مذکور اعتبار اکادمیک خویش را از وزارت تحصیلات عالی کسب نموده باشد.
- (۵) اسناد تحصیلی ماستری و دوکتورا (PhD) از برنامه حضوری مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی خارج از کشور زمانی پذیرفته می شود که مؤسسه مذکور دارای اعتبار اکادمیک در کشور مربوط باشد.
- (۶) نوعیت ماستری و دوکتورا (PhD) و داشتن حداقل نمرات دوره های مذکور به منظور تثبیت و ترفیع رتب علمی اعضای کادر علمی توسط لایحه جداگانه تنظیم می گردد.

تقرر در بست های اداری دولتی

۱۰- ماده چهل و سوم:

- (۱) اعضای کادر علمی بنابر لزوم دید مقامات ذیصلاح در بست های اداری دولتی مقرر می شوند، در صورتی بست اکادمیک شان حفظ می باشد که حداقل در هفته چهار ساعت تدریس نموده و در جلسات دبیرتمنت اشتراک نمایند.
- (۲) هرگاه عضو کادر علمی از وظیفه قطع علاقه نماید، شمول مجدد وی در بست اکادمیک با حفظ رتبه علمی قبلی در صورت ضرورت و موجودیت بست اکادمیک صرف برای یکبار با نظر داشت شرایط ذیل صورت گرفته می تواند:
- ۱- در صورتی که سن متقاضی برای تقرر مجدد به رتبه علمی پوهاند دارای سند تحصیلی دوکتورا (PhD) و پوهنوال دارای سند تحصیلی ماستری از پنجاه (۵۰) سال و برای رتبه علمی پوهندوی و پوهنمل از چهل و پنج (۴۵) سال و برای رتبه علمی پوهنیار از چهل (۴۰) سال تجاوز نکرده باشد.
- ۲- در صورتی که دوره انفصال متقاضی از مؤسسه تحصیلات عالی بیشتر از دوره کار موصوف نباشد و به هیچ صورت از ده (۱۰) سال تجاوز ننماید.
- ۳- در صورتی که مطابق حکم ماده پنجاه و یکم این قانون از کادر علمی منفک نه شده باشد.

ترفیع رتب علمی معاون استاد

۱۱- ماده چهل و پنجم:

- (۱) پوهنیار در صورت اكمال شرایط ذیل به رتبه علمی پوهنمل ترفیع می نماید:

۱- سپری نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در رتبه علمی پوهنیار.

۲- انتخاب موضوع رساله علمی - تحقیقی یا ترجمه و تعیین استاد رهنما حداقل یک سال قبل از موعد ترفیع به پیشنهاد دبیرتمنت و تائید شورای علمی پوهنخی.

۳- تحریر یک رساله علمی - تحقیقی یا ترجمه که از طرف استاد رهنما و یک استاد دیگر تائید شده و از طریق هیئت ژوری جداگانه مورد مناقشه قرار گرفته باشد.

تیزس ماستری در صورتی که قبلاً در تقرر و ترفیع علمی مورد استفاده قرار نگرفته باشد، به عوض رساله علمی پذیرفته شده می تواند.

۴- داشتن چهار اثر علمی مطبوع.

۵- رایه دو کنفرانس علمی در محضر اعضای کادر علمی پوهنخی و مؤسسه تحصیلات عالی در موضوعاتی کی از طرف جلسه دبیرتمنت و شورای علمی پوهنخی تعیین شده و توسط هیئت ژوری مثبت ارزیابی شده باشد.

۶- گزارش از چگونگی انجام مؤفانۀ مکلفیت های اکادمیک مطابق پلان کار توسط آمر دبیرتمنت و تائید آن در مجلس دبیرتمنت.

۷- رایه گزارش فعالیت های تدریسی و علمی در اخیر هر سال توسط استاد رهنما که در آغاز تقرر عضو کادر علمی تعیین می گردد و تائید آن توسط مجلس دبیرتمنت.

۸- ابراز نظر مثبت استاد رهنمای مندرج جزء ۲ این فقره در مورد پیشرفت کار بالای اثر اصلی ترفیع علمی و محتوای آن و تائید آن توسط مجلس دبیرتمنت.

۹- سپری نمودن مؤفانۀ امتحان در یکی از زبان های معتبر بین المللی.

(۲) پوهنمل در صورت اكمال شرایط ذیل به رتبه علمی پوهندوی ترفیع می نماید:

۱- سپری نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در رتبه علمی پوهنمل.

۲- انتخاب ترجمه یک کتاب یا کتاب ممد درسی به یکی از زبان های ملی و تعیین استاد رهنما حداقل یک سال قبل از موعد ترفیع به پیشنهاد دبیرتمنت و تائید شورای علمی پوهنخی.

۳- ترجمه تیزس دوکتورا به یکی از زبان های ملی در صورتی که قبلاً نسخه اصلی آن در تقرر، تثبیت و ترفیع علمی مورد استفاده قرار نگرفته باشد منحصیث اثر اصلی پذیرفته شده می تواند.

۴- داشتن شش اثر علمی مطبوع که از جمله دو اثر آن در یکی از مجله های معتبر علمی داخلی یا خارجی در دوره پوهنملی چاپ شده باشد.

۵- گزارش از چگونگی انجام مؤفقاانه مکلفیت های اکادمیک مطابق پلان کار توسط آمر دیپارتمنت و تائید آن در مجلس دیپارتمنت.

۶- ارایه گزارش فعالیت های تدریسی و علمی در اخیر هر سال توسط استاد رهنا که در آغاز تقرر عضو کادر علمی تعیین می گردد و تائید آن توسط مجلس دیپارتمنت.

۷- ابراز نظر مثبت استاد رهنمای مندرج جزء ۲ این فقره در مورد پیشرفت کار بالای رساله اصلی ترفیع علمی و محتوای آن و تائید آن توسط مجلس دیپارتمنت.

۸- سپری نمودن مؤفقاانه امتحان در یکی از زبان های معتبر بین المللی.

۹- ارایه دو کنفرانس علمی در محضر اعضای کادر علمی پوهنخی و مؤسسه تحصیلات عالی در موضوعاتی که از طرف جلسه دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی تعیین شده و توسط هیئت ژوری مثبت ارزیابی شده باشد.

۱۰- سهم گیری فعال در امور اکادمیک و عرضه خدمات اکادمیک در سطح دیپارتمنت، پوهنخی و مؤسسه تحصیلی مربوط.

(۳) هرگاه اعضای کادر علمی تیزس ماستری یا دکتورای خویش را، در خارج از کشور به یکی از زبان های معتبر بین المللی تحریر نموده باشد، شامل پروسه امتحان زبان خارجی نمی گردند.

(۴) استاد رهنمای برای معاون استاد به ترتیب از رتبه پوهندوی، پوهنوال و پوهاند تعیین می گردد.

(۵) هرگاه پوهنیا دارای درجه تحصیلی لیسانس باشد، تیزس ماستری وی در صورت تکمیل سایر شرایط به حیث اثر اصلی به رتبه علمی پوهنمل و اگر پوهنمل دارای درجه ماستری باشد تیزس دکتورای وی در صورت تکمیل سایر شرایط به حیث اثر اصلی به رتبه علمی پوهندوی قابل محاسبه می باشد.

ترفیع رتب علمی استاد

۱۲- ماده چهل و ششم:

(۱) پوهندوی در صورت اكمال شرایط ذیل به رتبه علمی پوهنوال ترفیع می نماید:

۱- سپری نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در رتبه علمی پوهندوی.

۲- انتخاب موضوع برای ترفیع علمی حداقل یک سال قبل از موعد ترفیع و تائید آن از طرف مجلس دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی.

۳- تألیف یک کتاب درسی مورد نیاز دیپارتمنت در سطح مؤسسه تحصیلات عالی کشور به تشخیص دیپارتمنت، تائید شورای علمی پوهنخی و ثبت دیتابیس تألیف کتب ریاست انسجام امور اکادمیک، در صورتی به جای یک اثر علمی تحقیقی پذیرفته می شود که توسط سه نفر پوهاند و یا پوهنوال تائید و برای نشر پذیرفته شده باشد.

۴- رایه سه کنفرانس علمی در محضر اعضای کادر علمی پوهنخی و مؤسسه تحصیلات عالی در موضوعاتی که از طرف جلسه دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی تعیین شده و توسط هیئت ژوری مثبت ارزیابی شده باشد.

۵- داشتن حداقل یازده اثر علمی مطبوع در نشریه های علمی داخلی یا خارجی که از آن جمله هشت اثر آن تحقیقی باشد و دو اثر تحقیقی آن در رتبه علمی پوهندوی به نشر رسیده باشد.

۶- تحریر یک رساله علمی - تحقیقی که از طرف سه نفر پوهاند یا پوهنوال مورد تائید قرار گیرد، در صورت عدم موجودیت پوهاند یا پوهنوال در رشته یا رشته های نزدیک به آن، از طرف پوهندوی که در رشته مربوط سند تحصیلی دوکتورا داشته باشد، تائید و از آن در محضر اعضای کادر علمی پوهنخی و مؤسسه تحصیلی مربوط دفاع و مورد تائید هیئت ژوری قرار گیرد.

۷- رایه گزارش فعالیت های علمی و موفقیت در تدریس توسط آمر دیپارتمنت و تائید آن از طرف جلسه دیپارتمنت.

(۲) پوهنوال در صورت اكمال شرایط ذیل به رتبه علمی پوهاند ترفیع می نماید:

۱- سپری نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در رتبه علمی پوهنوال.

۲- انتخاب موضوع اثر اصلی حداقل یک سال قبل از موعد ترفیع و تائید آن از طرف مجلس دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی.

۳- داشتن سند تحصیلی دوکتورا (PhD).

۴- تحریر یک رساله علمی - تحقیقی که توسط سه نفر پوهاند تائید شده و از آن در محضر اعضای کادر علمی پوهنخی و مؤسسه تحصیلی مربوط دفاع نماید و مورد تائید هیئت ژوری سه نفری قرار گیرد.

۵- تألیف یک کتاب درسی مورد نیاز دیپارتمنت در سطح مؤسسه تحصیلات عالی کشور به تشخیص دیپارتمنت، تائید شورای علمی پوهنخی و ثبت دیتابیس تألیف کتب ریاست انسجام امور اکادمیک، در صورتی که جای یک اثر علمی - تحقیقی پذیرفته می شود که توسط سه نفر پوهاند و یا پوهنوال تائید و برای نشر پذیرفته شده باشد.

۶- رایه سه کنفرانس علمی در محضر اعضای کادر علمی پوهنخی و مؤسسه تحصیلات عالی در موضوعاتی که از طرف جلسه دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی تعیین شده و توسط هیئت ژوری مثبت ارزیابی شده باشد.

۷- داشتن حداقل شانزده اثر علمی مطبوع در نشریه های علمی داخلی و خارجی که از آن جمله ده اثر آن تحقیقی بوده و چهار اثر تحقیقی آن بعد از بدست آوردن رتبه علمی پوهنوال در مجله های معتبر داخلی و خارجی به نشر رسیده باشد.

(۳) عضو کارد علمی علاوه بر شرایط ترفیع رتبه علمی مندرج ماده چهار و پنجم این قانون و فقره های (۱ و ۲) این ماده مکلف است، حداقل در هر رتبه علمی یک اثر علمی - تحقیقی مربوط را در یکی از نشریه های معتبر بین المللی به نشر برساند.

(۴) اثر علمی نشرشده مندرج فقره (۳) این ماده معادل دو اثر نشر شده داخلی محاسبه می گردد.

(۵) شرایط مندرج جزء ۳ فقره (۲) و فقره های (۳ و ۴) این ماده بعد از یک سال از تاریخ انفاذ این تعدیل و ایزاد قابل تطبیق می باشد.

(۶) نظارت از فعالیت های سالانه اعضای کادر علمی دارای رتبه علمی پوهاند از جانب معاونیت علمی صورت می گیرد.

(۷) نحوه امتیازات بین فعالیت های تدریسی، تحقیقی تألیف، ترجمه و عرضه خدمات اعضای کادر علمی توسط لایحه جداگانه تنظیم، می گردد.

منظوری ترفیع علمی

۱۳- ماده چهل ونهم:

ترفیع و تثبیت رتبه علمی معاون استاد و استاد طبق احکام این قانون بعد از تصویب مجلس دیپارتمنت، شورای علمی پوهنخی، شورای علمی مؤسسه به پیشنهاد رئیس مؤسسه تحصیلی مربوط و منظوری وزیر تحصیلات عالی صورت می گیرد.

انفکاک از بست های اکادمیک

۱۴- ماده پنجاه ویکم:

(۱) عضو کادر علمی در حالات ذیل از بست اکادمیک منفک می گردد:

۱- در صورتی که از طرف مؤسسه تحصیلی در برنامه ماستری یا دوکتورا در داخل یا خارج از کشور معرفی گردیده باشد، ولی سند فراغت مورد نظر را کسب کرده نتواند.

۲- در صورتی که استاد و معاون استاد شرایط ترفیع به رتبه علمی بالاتر را در مدت شش سال تکمیل کرده نتواند.

۳- در صورت نقض دسپلین و سایر تخطی های مندرج اسناد تقنینی مربوط.

۴- در صورتی که شرایط مندرج فقره (۱) ماده چهل و سوم این قانون را رعایت ننماید.

(۲) حکم جزء ۲ فقره (۱) این ماده از تاریخ انفاذ قانون تحصیلات عالی ملکی قابل تطبیق می باشد.

(۳) انفکاک در حالت جزء ۳ فقره (۱) این ماده به اساس پیشنهاد شورای علمی پوهنخی، تصویب شورای علمی مؤسسه تحصیلی مربوط و منظوری وزیر تحصیلات عالی صورت می گیرد.

(۴) عضو کادر علمی که به اساس حکم مندرج فقره (۱) این ماده از یک مؤسسه تحصیلات عالی منفک گردد، نمی تواند در مؤسسه تحصیلات عالی دولتی دیگر مقرر شود.

ترفیع رتبه علمی پوهیالی

۱۵- ماده شصت و نهم:

- (۱) آنده اعضای کادر علمی که قبل از انفاذ این قانون به حیث پوهیالی پذیرفته شده اند، ترفیع رتبه علمی آنها به رتبه علمی پوهنیار با کسب سند تحصیلی ماستری مندرج جزء ۱ ماده سی و هفتم این قانون صورت می گیرد.
- (۲) هرگاه عضو کادر علمی پوهیالی مندرج فقره (۱) این ماده سند تحصیلی ماستری را کسب ننموده باشد. الی کسب سند تحصیلی ماستری تنها به رتبه علمی پوهنیار با نظر داشت شرایط ذیل ترفیع نموده می تواند:

- ۱- سپری نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در رتبه علمی پوهیالی.
 - ۲- رایه گزارش فعالیت های علمی در اخیر هر سال توسط استاد رهنما و تائید آن توسط مجلس دیپارتمنت مربوط.
 - ۳- گزارش توسط آمر دیپارتمنت از چگونگی انجام مؤفانۀ وظایف و مکلفیت های اکادمیک که از جانب دیپارتمنت مطابق پلان کاری به وی سپرده شده و تائید آن توسط مجلس دیپارتمنت.
 - ۴- انجام مؤفانۀ وظایفی که از جانب دیپارتمنت به وی سپرده شده باشد.
 - ۵- تحریر یا ترجمه یک رساله علمی - تحقیقی و تعیین استاد رهنما حداقل یک سال قبل از موعد ترفیع به پیشنهاد دیپارتمنت و تائید شورای علمی پوهنخی.
 - ۶- رایه یک کنفرانس علمی در محضر اعضای کادر علمی پوهنخی و مؤسسۀ تحصیلات عالی در موضوعاتی که از طرف جلسۀ دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی تعیین شده و توسط هیئت ژوری مثبت ارزیابی شده باشد.
 - ۷- سپری نمودن مؤفانۀ امتحان در یکی از زبان های معتبر بین المللی.
- (۳) آنده اعضای کادر علمی دارای رتبه علمی پوهیالی که شرایط مندرج فقره (۲) این ماده را تکمیل ننمایند، مستحق هفتاد و پنج فیصد معاش رتبه علمی پوهنیار می باشند.

ماده دوم:

- فقره (۳) در ماده نهم قانون تحصیلات عالی ملکی به متن ذیل ایزاد گردد:
- (۳) امور مربوط به تأسیس و فعالیت مؤسسات تحصیلات عالی دولتی با مؤسسات تحصیلات عالی دول خارجی طبق سند تقنینی جداگانه تنظیم می گردد.

ماده سوم:

این تعدیل و ایزاد از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد و با انفاذ آن تعدیل و ایزاد اجزای ۳ و ۵ ماده دوازدهم، فقرة (۳) ماده سی و ششم، ماده سی و هفتم، فقرة های (۳، ۴، ۵، ۶، و ۷) ماده چهل و ششم و فقرة (۲) ماده شصت و نهم قانون تحصیلات عالی ملکی منتشره جریده رسمی شماره (۱۲۶۵) سال ۱۳۹۶ ملغی می گردد.

ACKKU